

Prezident İlham ƏLİYEV: "...bu islahatlar nəticəsində kənd təsərrüfatının uzunmüddətli, dayanıqlı inkişafı təmin ediləcək"

Müstəqilliyimizin bərpasından sonra ilk növbədə iqtisadiyyatımızın ən böyük sahələrindən biri olan kənd təsərrüfatında islahatların aparılması məlum faktıdır. Onu da vurğulamaq lazımdır ki, MDB məkanında aqrar islahatlar ilk dəfə ölkəmizdə həyata keçirilib, baxmayaraq ki, kənd təsərrüfatı ölkəmizin ərzaq təhlükəsizliyinin qarantı olduğu üçün bu, çox ciddi risk sayılır. Bununla belə ulu öndər Heydər Əliyev aqrar islahatların aparılmasında, bütün işlərdə olduğu kimi, qətiyyətli idi.

İslahatların ilk illərində kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalında göstərilən qədər artım olmadı. Səbəb pay torpağı əldə edən kəndlilərin onu becərməsi üçün əlində vəsaitin olmaması idi. Həmçinin həmin dövrdə mövcud kənd təsərrüfatı texnikası köhnəlmişdi, qıtlıq cəhətdən səmərəsiz idi. Üstəlik, o illər əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin aşağı olması kənd təsərrüfatını qeyri-rentabellə sahəyə çevirmişdi. Bu üzündən kəndlilərin əldə etdiyi pay torpağını ekib-becərməyə həvəsi qalmamışdı. "Əsrin müqaviləsi"ndən əldə edilən gəlirdən iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinin, o cümlədən aqrar sektorun inkişafında istifadə edilməsi ilə kənd təsərrüfatında yeni dövr başladı. Prezident İlham Əliyev aqrar sektorda islahatların daha da dərinləşdirilməsi, ona daha çox dövlət dəstəyinin göstərilməsi istiqamətində ardıcıl və səmərəli tədbirlər həyata keçirdi. Ölkə rəhbərinin təşəbbüsü ilə

kənd təsərrüfatı torpaq vergisindən savayı bütün növ vergilərdən azad edildi, fermerlərin istifadə etdikləri yanacaq və sürük yağlarına görə əlavə ödənişlər edildi, istehsalçılara istifadə etdikləri toxuma, gübrəyə, damazlıq heyvanlara və texnikaya görə əlavə güzəştlər olundu.

Prezident İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında bir daha aqrar sektorda aparılan islahatların davam etdirilməsini bildirərək demişdir: "Kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar daha da böyük nəticələrə çatmağa imkan verəcəkdir. Doqquz ayda 5700 kənd təsərrüfatı texnikası alınmışdır. Texnika ilə təminat böyük dərəcədə yaxşılaşmışdır. Hesab edirəm ki, bu islahatlar nəticəsində kənd təsərrüfatının uzunmüddətli, dayanıqlı inkişafı təmin ediləcək, düşülmüş, sistemli qaydada, torpaqların münbitliyini nəzərə alaraq, ekim sahələrinin səmərəliliyini təmin edərək və ilk növbədə, məhsuldarlığı artıraraq, biz mövcud olan torpaq fondumuzdan istifadə edərək istehsalı böyük dərəcədə artırmaqla bərabər, bu gün ölkəmizin kənd təsərrüfatı özünün yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Bunu biz həm daxili istehlak bazarında, həm də ixracatda kənd təsərrüfatı məhsullarının çəkisinin artmasında görürük. Həmçinin cari ilin 9 ayının göstəricilərinə görə, kənd təsərrüfatında məhsul istehsalının 4,3 faiz artması da bunun göstəricisidir.

Ardı 5-ci səh.

İqtisadi inkişafın davamlılığı və dinamikliyi 2019-cu ildə də təmin ediləcək

Baş nazir Novruz Məmmədovun iştirakı ilə Milli Məclisdə gələn ilin dövlət büdcəsinin müzakirələri başlanıb

Noyabrın 13-də Milli Məclisin növbəti plenar iclasında "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi və büdcə zərfinə daxil olan digər qanun layihələrinin müzakirəsinə başlanılıb. Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov və hökumətin üzvləri iclasda iştirak ediblər.

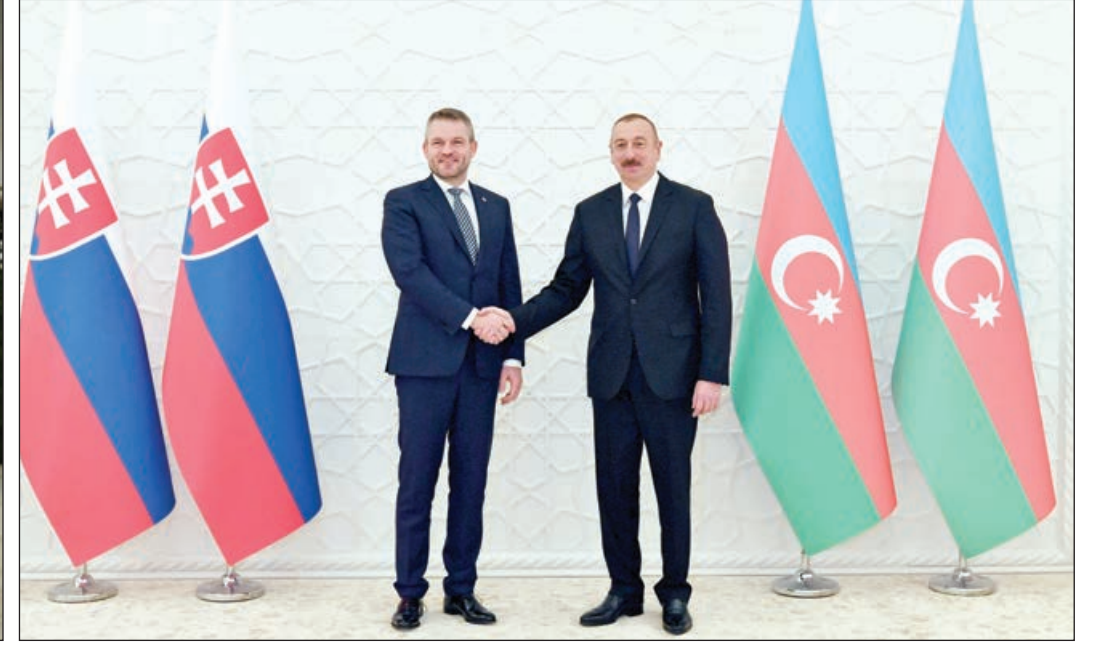
İclası açan Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov deyib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu inkişaf strategiyası ölkəmizdə təşəkkül tapmış makroiqtisadi sabitliyi və maliyyə dayanıqlılığını daha da möhkəmləndirməyə, iqtisadi inkişaf və təhlükəsizlik sahəsində dövlət siyasətinin prioritetlərini və məqsədlərini həyata keçirməyə imkan yaradıb. 2018-ci ilin 9 ayında bütün makroiqtisadi göstəricilər üzrə artım müşahidə edilib. Bu dövr ərzində valyuta ehtiyatlarımız 3 milyard dollar artaraq 45 milyard dollara çatıb. Əhalinin gəlirlərinin artımı inflyasiyanı üstələyib ki, bu da sosial vəziyyətin yaxşılaşmasının əsas göstəricilərindən biridir. Milli Məclisin Sədri bildirib ki, bu gün müzakirə edilən büdcə zərfi

sənədləri ölkə həyatında müşahidə olunan müsbət dinamik dəyişiklikləri dolğun əks etdirir. 2019-cu ilin dövlət büdcəsi layihəsinin ən mühüm cəhətlərindən biri vəsaitlərin məqsədli proqramlar əsasında xərclənməsidir. Büdcə xərclərinin 42 faizi, yəni, 10 milyard manatdan çoxu bu proqramlar sayəsində xərclənəcək. Bu isə 2018-ci ilə müqayisədə 2 milyard 77 milyon manat çoxdur.

"2019-cu ilin dövlət büdcəsi sosialyönümlüüünü qoruyacaq. Büdcə xərclərinin 32 faizini sosialyönümlü xərclər təşkil edir. Diqqət çəkən məqamlardan biri də əhalinin sağlamlılığının qorunması üçün ayrılan vəsaitlə bağlıdır. 2019-cu ildə səhiyyə sahəsinə ayrılan xərclər bu ilin müvafiq xərclərindən 309 milyon manat, yəni,

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan-Slovakiya münasibətləri möhkəmlənir

Noyabrın 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Slovakiya Respublikasının Baş naziri Peter Pelleqrini ilə təkbə-tək görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Baş nazir Peter Pelleqrini qarşıladı.

Azərbaycan Prezidenti və Slovakiyanın Baş naziri birgə foto çəkdirdilər. Dövlətimizin başçısı Peter Pelleqrini Slovakiyanın Baş naziri vəzifəsinə təyin olunması münasibətilə təbrik etdi. Prezident İlham Əliyev Peter Pelleqrininin Baş nazir kimi ilk dəfə Azərbaycana səfər etməsindən və bu yüksək vəzifəyə təyin olunduğu vaxtdan sonra ölkəmizə gəlişindən məmnunluğunu bildirdi. Dövlətimizin başçısı

rəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün əlverişli imkan yaradır. Prezident İlham Əliyev

bildirdi ki, Azərbaycan-Slovakiya münasibətləri ölkəmizin Avropa İttifaqı ilə əmək-

daşlığının inkişafı baxımından da önəmlidir. Dövlətimizin başçısı bu ilin iyulunda

Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında Brüsseldə paraflanmış "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədini Avropa İttifaqı tərəfindən Azərbaycanla əlaqələrə verilən önəmin göstəricisi kimi dəyərləndirdi.

Slovakiya Respublikasının Baş naziri Peter Pelleqrini xoş sözlərə və göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə minnətdarlıq etdi. O, Baş nazir kimi Azərbaycana birinci dəfə səfər etməsindən məmnunluğunu bildirərək bundan əvvəl parlament səpkeri vəzifəsində çalışarkən Avropa Oyunları zamanı ölkəmizə gəlişini vurğuladı. O, bu mötəbər beynəlxalq tədbirin böyük uğurla təşkil olunduğunu dedi. Qonaq ölkəmiz arasında ikitərəfli münasibətlərə toxunaraq bu səfəri zamanı Bakıda keçirilən Azərbaycan-Slovakiya biznes forumunun önəmini qeyd etdi və bunun iqtisadi sahədə əməkdaşlığımızın genişlənməsinə işinə öz töhfəsini verəcəyini vurğuladı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Slovakiyanın Baş naziri Peter Pelleqrininin geniş tərkibdə görüşü

Noyabrın 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Slovakiya Respublikasının Baş naziri Peter Pelleqrini ilə təkbə-tək görüşü başa çatdıqdan sonra danışıqlar geniş tərkibdə davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV dedi:

"Hörmətli cənab Baş nazir, hörmətli qonaqlar, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. İndicə cənab Baş nazirə ölkəmizdə münasibətlər arasında olan münasibətlər, gələcək planlar barədə çox önəmli və maraqlı söhbətimiz oldu. Bizi ziyarət etdiyiniz üçün Sizə bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Görüşdə dediyim kimi, münasibətlərimizin tarixində bu, Slovakiyanın Baş nazirinin ölkəmizə ilk səfəridir. Digər vacib fakt ondan ibarətdir ki, Baş nazir təyin olunmasından qısa müddət sonra Azərbaycana ziyarət edir. Biz bunu hörmət, tərəfdaşlıq və Azərbaycanla maraqlı əməkdaşlıq hesab edirik. Biz əməkdaşlığımızı inkişaf etdirmək istəyirik. Biz tərəfdaşlığın genişləndirilməsində böyük potensialı görürük və əminəm ki, səfər zamanı müzakirə olunan məsələlər gələcək tərəfdaşlıq üçün möhkəm zəmin yaradacaqdır.

İkitərəfli münasibətlərlə bağlı çoxlu işlər görülməlidir. Biznes dairələrinin bir araya toplaşması və gələcək plan-

ları müzakirə etməsi də bizi məmnun edir. Əlbəttə ki, biz siyasi, iqtisadi, nəqliyyat və digər sahələrdə əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyik. Biz daşmalar sahəsində potensialı müzakirə etdik.

Əməkdaşlığımızın vacib hissəsi, həmçinin Azərbaycan-Avropa İttifaqı münasibətləridir. Bu münasibətlər yaxşı formadadır. Bu il biz "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədini parafladıq və Azər-

baycan ilə Avropa İttifaqı arasında bütün sahələri, o cümlədən siyasi, iqtisadi, sosial, nəqliyyat, enerji sahələrini əhatə edəcək yeni razılaşma üzrə danışıqların fəal mərhələsindəyik. Azər-

baycan enerji təhlükəsizliyi sahəsində Avropa İttifaqı tərəfindən çox mühüm dəstəyə hesab olunur. Bizim icra etdiyimiz layihələrin qitədə böyük miqyası var. Buna görə, cənab Baş nazir, əminəm ki, Sizin səfəriniz ölkəmiz arasında münasibətlərin sürətli inkişafı üçün çox yaxşı imkanlar yaradacaq. Mən Sizə uğurlu səfər arzu edirəm.

Slovakiyanın Baş naziri Peter PELLEQRINI dedi: "Çox sağ olun, Zati-Allah! Cənab Prezident, Sizinlə bu gözəl məkanda şəxsən görüşməkdən məmnunam. Bəli, Siz tamamilə dəstə qeyd etdiniz, biz istərdik ki, səfərimiz münasibətlərimizin daha dinamik şəkildə inkişafına xidmət etsin.

Slovakiya Respublikasının Baş naziri Peter Pelleqrini nümayəndə heyəti üzvlərinin Bakıda öz həmkarları ilə hökumətlərarası komissiyanın yaradılması, iqtisadi sahədə müqavilə-hüquq bazasının genişləndirilməsi ilə bağlı səmərəli danışıqlar apardıklarını bildirdi.

Görüşdə beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq, investisiya, təhsil, turizm sahələrində əlaqələrin perspektivləri müzakirə olundu. Söhbət zamanı Slovakiyanın Azərbaycanda səfirliyinin açılmasının ikitərəfli münasibətlərin inkişafı baxımından əhəmiyyəti qeyd olundu.

***

Daha sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Slovakiyanın Baş naziri Peter Pelleqrini işçi nahar etdilər.

“Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 8, maddə 890; 2016, № 3, maddə 428, № 11, maddə 1768, № 12, maddə 2016; 2017, № 5, maddə 739) 27.1-ci və 27.4.1-ci maddələrində “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı” sözləri “müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 oktyabr 2018-ci il

“Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə”

Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 oktyabr tarixli 1247-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 2 iyul tarixli 714-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 28 avqust tarixli 955 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 oktyabr tarixli 1247-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

3. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 2 iyul tarixli 714-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 28 avqust tarixli 955 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 8, maddə 898; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 3, maddə 461, № 8, maddə 1384) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 4.1-ci bənddə “və 13.2-ci” sözləri “, 13.2-ci, 27.1-ci və 27.4.1-ci” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. 4.4-cü bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“4.4. həmin qanunun 27.1-ci və 27.4.1-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş orqanın (qurumun) səlahiyyətlərini “Azərbaycan Akkreditasiya Mərkəzi” publik hüquqi şəxs həyata keçirir.”

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2018-ci il

“Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu bəndini rəhbər tutaraq, “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 29 dekabr tarixli 963-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 8, maddə 890, 2016, № 3, maddə 428, № 11, maddə 1768, № 12, maddə 2016; 2017,

№ 5, maddə 739) 18.1-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Birinci, ikinci və üçüncü cümlələrdə “orta və kiçik” sözləri “orta, kiçik və mikro” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Üçüncü cümlədə “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilir” sözləri “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq müəyyən edilir” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 oktyabr 2018-ci il

“Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 oktyabr tarixli 1269-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 2 iyul tarixli 714-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 28 avqust tarixli 955 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 oktyabr tarixli 1269-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasına dair təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

3. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 2 iyul tarixli 714-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 28 avqust tarixli 955 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 8, maddə 898; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 3, maddə 461, № 8, maddə 1384) 4.2-ci bəndindən “maddələrində, 18.1-ci maddəsinin üçüncü cümləsində” sözləri çıxarılsın.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2018-ci il

“Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu bəndini rəhbər tutaraq, “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 29 dekabr tarixli 963-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 8, maddə 469; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 12, maddə 709; 2003, № 12, (I kitab),

maddə 672; 2007, № 10, maddə 938; 2015, № 11, maddə 1264) 3-cü maddəsinin mətni aşağıdakı redaksiyada verilsin: “Bu qanunun məqsədləri üçün kiçik sahibkarlıq subyektləri dedikdə “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq təsdiq edilən meyarlar əsasında müəyyən olunmuş kiçik və mikro sahibkarlıq subyektləri başa düşülür.”.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 oktyabr 2018-ci il

“Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 oktyabr tarixli 1268-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu bəndini rəhbər tutaraq, “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 oktyabr tarixli 1268-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik

edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasına dair təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 noyabr 2018-ci il

Beynəlxalq Mülki Aviasiya haqqında Konvensiyaya dəyişikliklərə dair protokolların təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

2016-cı il oktyabrın 6-da Monreal şəhərində imzalanmış “Beynəlxalq Mülki Aviasiya haqqında Konvensiyanın 50 a) maddəsində dəyişikliyə dair Protokol” və “Beynəlxalq Mülki Aviasiya haqqında Konvensiyanın 56-cı maddəsində dəyişikliyə dair Protokol” təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 oktyabr 2018-ci il

“Azərbaycan Respublikası ilə Yaponiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 25 dekabr tarixli 1852 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. “Azərbaycan Respublikası ilə Yaponiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 25 dekabr tarixli 1852 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 12, maddə 1111; 2007, № 11, maddə 1133; 2009, № 2, maddə 74; 2010, № 2, maddə 80, № 6, maddə 501; 2012, № 2, maddə 135; 2014, № 2, maddə 112, № 5, maddə 477, № 9, maddə 1027; 2016, № 8, maddə 1384, № 9, maddə 1518; 2017, № 8, maddə 1521) 1-ci hissəsi ilə yaradılmış Dövlət Komissiyasının tərkibi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Dövlət Komissiyasının sədri

Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri

Dövlət Komissiyasının üzvləri

Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini
Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyat nazirinin müavini
Azərbaycan Respublikası maliyyə nazirinin müavini
Azərbaycan Respublikası energetika nazirinin müavini
Azərbaycan Respublikası neqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini

Azərbaycan Respublikası səhiyyə nazirinin müavini
Azərbaycan Respublikası kənd təsərrüfatı nazirinin müavini
Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin müavini
Azərbaycan Respublikası əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini

Azərbaycan Respublikası mədəniyyət nazirinin müavini
Azərbaycan Respublikası gənclər və idman nazirinin müavini

Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin sədri
Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı sədrinin müavini
“Azərenerji” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti
“Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin vitse-prezidenti

Azərbaycan Respublikası Ticarət və Sənaye Palatasının prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Yaponiyada fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri.”.

2. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsi ilə edilən dəyişiklik barədə Yaponiya tərəfinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 noyabr 2018-ci il

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Geologiya və Geofizika İnstitutunun
əməkdaşlarının təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycanda geologiya və geofizika elminin inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslər təltif edilsinlər:

“Şöhrət” ordeni ilə

Əliyev Adil Abas Əli oğlu

“Tərəqqi” medalı ilə

Abdullayeva Rəsimə Rəşid qızı
Biryukova Larisa Nikolayevna
Rzayev Azay Qurbətoviç
Vəliyev Zəki Abdulla oğlu
Vəliyeva Yəsliyə Aslan qızı
Zöhrabova Vəcihə Ramazan qızı.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 noyabr 2018-ci il

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Geologiya və Geofizika İnstitutunun
əməkdaşlarına fəxri adların verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycanda geologiya və geofizika elminin inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Əməkdar elm xadimi”

Quliyev Hətəm Hidayət oğlu

“Əməkdar mühəndis”

Bəbzadə Oqtay Baba oğlu
İsrafilov Yusif Həbib oğlu.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 noyabr 2018-ci il

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Geologiya və Geofizika İnstitutunun əməkdaşlarının
“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
fəxri diplomu” ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycanda geologiya və geofizika elminin inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslər “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu” ilə təltif edilsinlər:

Kəngərli Tələt Nəsrulla oğlu
Muxtarov Abdulləhəb Şərif oğlu.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 noyabr 2018-ci il

Slovakiyanın Baş naziri ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Slovakiya Respublikasının Baş naziri Peter Pellegrini-nin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti noyabrın 13-də Fəxri xiyabanda xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini yad edib, məzarı önünə əkilil qoyub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sonra Şəhidlər xiyabanına gedən qonaqlar ölkəmizin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman vətən övladlarının xatirəsini yad ediblər. Baş nazir Peter Pel-

leqrini "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əkilil qoyub.

Bakının ən hündür nöqtəsindən Azərbaycan paytaxtının mənzərəsini seyr edən

nümayəndə heyətinin üzvlərinə Şəhidlər xiyabanının tarixi və paytaxtımızda aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Azərbaycanla Slovakiya arasında ikitərəfli əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi xüsusi əhəmiyyətə malikdir

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov noyabrın 13-də ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Slovakiya Respublikasının Baş naziri Peter Pellegrini ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan və Slovakiyanın Baş nazirlərinin təkbətek görüşü olub.

Görüşdə iki ölkə arasında əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə edilib.

Sonra Baş nazir Novruz Məmmədovun və Baş nazir Peter Pellegrininin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüş keçirilib.

Azərbaycan ilə dost Slovakiya arasında yaxşı əlaqələrin olduğunu bildiren Novruz Məmmədov qeyd edib ki, Baş nazir Peter Pellegrininin ölkəmizə səfəri ikitərəfli əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycanın Baş naziri ölkələrimizin xalqları arasında yaxınlaşmanın önəmini də vurğulayıb. "Hesab edirəm ki, Azərbaycan ilə Slovakiya arasında beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində və ikitərəfli müstəvidə əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi üçün yaxşı perspektivlər mövcuddur", - deyir Novruz Məmmədov bildirib.

Ermenistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə danışan Baş nazir Novruz Məmmədovun prinsipial və ədalətli mövqeyi barədə həmkarına ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, münaqişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Baş nazir son illər ölkəmizdə yüksək səviyyəli beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyini, bunun üçün mükəmməl infrastrukturun yaradıldığını

bildirərək Bakı şəhərinin "Ekspo 2025" Ümumdünya Sərgisinə evsahibliyi üçün namizədliyinin irəli sürüldüyünü diqqətə çatdırıb və bu məsələdə Slovakiyanın Azərbaycanı dəstək verəcəyinə ümidvar olduğunu vurğulayıb.

Slovakiya ilə Azərbaycan arasında dostluq münasibətlərinin olduğunu qeyd edən Baş nazir Peter Pellegrini ölkəsinin bu əlaqələrin daha da inkişafında maraqlı olduğunu bildirib. Slovakiyanın Baş naziri əməkdaşlığın dayanıqlı inkişafının təmini məqsədilə iki ölkə arasında ki münasibətlərin hüquqi bazasının möhkəmləndirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Bakıda Azərbaycan-Slovakiya biznes forumu keçirilib

İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi, Azərbaycan İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) təşkilatçılığı ilə noyabrın 13-də Bakıda Azərbaycan-Slovakiya biznes forumu keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan və Slovakiya rəsmiləri ilə yanaşı, sənaye, energetika, İKT, maşınqayırma, kimya, qida, dəmir yolları, səhiyyə və s. sahələrdə fəaliyyət göstərən 200-ə yaxın şirkətin nümayəndələri iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev biznes forumun birbaşa danışıqlar aparmaq və işgüzar dairələr arasında əməkdaşlığın perspektivli sahələrini müəyyənləşdirmək üçün əlverişli platforma olduğunu, tədbirin iş adamlarına konkret layihələrlə bağlı müzakirələr aparmaq üçün imkan verəcəyini vurğulayıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Avropa İttifaqı (AI) ölkələri, o cümlədən Slovakiya ilə əlaqələrin inkişafına böyük əhəmiyyət verir. Bu gün Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında geniş əməkdaşlıq mövcuddur. Çoxsaylı işgüzar forumlar, tədbirlər, imzalanmış sənədlər, Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində rolunu və davam edən birgə layihələrlə uğurlu iqtisadi əməkdaşlığın nümunələridir.

Avropa İttifaqının Azərbaycanın əsas xarici ticarət tərəfdaşı olduğunu deyən nazir bildirib ki, 2017-ci ildə Alın Azərbaycanın ticarət dövriyyəsinə payı 42 faiz (9,4 milyard dollar) təşkil edib və 2018-ci ilin 9 ayında 26 faiz artaraq 9 milyard dollardan çox olub.

Nazir Şahin Mustafayev diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan və Slovakiya arasında ticarət dövriyyəsi bu ilin 9 ayında ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 33 faiz artıb. Hazırda Azərbaycanda xidmət, ticarət, tikinti, nəqliyyat və s. sahələrdə Slovakiya sərmayəli 11 şirkət fəaliyyət göstərir. Bununla belə, ölkələrimiz arasında qarşılıqlı ticarət, iqtisadi və investisiya əməkdaşlığının daha da inkişaf etdirmək imkanları var. İqtisadiyyat naziri Azərbaycan və Slovakiya arasında sənaye, energetika, kənd təsərrüfatı, turizm, İKT və nəqliyyat sahələrində əməkdaşlıq üçün potensialı qeyd edib, hər iki ölkənin işgüzar dairələrini əlverişli biznes mühitindən istifadə etməyə, Azərbaycan və Slovakiya arasında ticarət-iqtisadi əlaqələrin inkişafına töhfə verəcək qarşılıqlı faydalı birgə layihələr həyata keçirməyə dəvət edib.

Şahin Mustafayev Azərbaycan iqtisadiyyatı, həyata keçirilən islahatlar və beynəlxalq maliyyə institutlarının hesablamalarında ölkəmizin mövqeyinin yaxşılaşması barədə də məlumat verib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Cənubi Qafqazın siyasi və iqtisadi mərkəzidir. Cənubi Qafqazda ÜDM istehsalının 60 faizdən çoxu Azərbaycanın payına düşür. Azərbaycan xarici investisiyalar üçün cəlbedici edən xüsusiyyətli ölkənin tranzit potensialı, reallaşdırılan regional layihələr, əlverişli biznes mühiti və sairidir. Azərbaycanın uğurlu beynəlxalq maliyyə institutları tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib. Belə ki, Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında

Azərbaycan öz mövqeyini 32 pillə yaxşılaşdıraraq 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qərarlaşıb, 10 islahatçı ölkədən biri olub.

Slovakiya Respublikasının Baş naziri Peter Pellegrini Azərbaycana səfərindən məmnunluğunu bildirib, biznes forumda çoxlu sayda iş adamlarının iştirak etməsinin əlaqələrin inkişafına verildiyi önəmli göstəricisi olduğunu vurğulayıb. Bildirilib ki, Azərbaycan qısa müddət ərzində böyük inkişaf yolu keçib, regionun önəmli ölkələrindəndir. Peter Pellegrini Slovakiya iş adamlarının energetika, bərpa olunan enerji, maşınqayırma, kimya, İKT və s. sahələrdə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu qeyd edib, biznes forumu əməkdaşlığın genişləndirilməsinə, yeni əlaqələrin qurulmasına töhfə verəcəyini deyib. Vurğulanıb ki, yaxın zamanlarda Slovakiyanın Azərbaycanda səfəriyyəsinin açılması, eləcə də ölkələrimiz arasında birgə Hökumətlərarası Komissiyanın yaradılması nəzərdə tutulur.

Sonra AZPROMO-nun rəhbəri vəzifəsini icra edən Yusif Abdullayev, Slovakiyanın İnvestisiya və Ticarət Təşviqi Agentliyinin (SARIO) rəhbəri Tibor Buçek və SARIO-nun nümayəndəsi Tomaş Şandor müvafiq olaraq Azərbaycanın və Slovakiyanın biznes və investisiya mühiti barədə təqdimatlarla çıxış ediblər.

Biznes forumda Slovakiya iş adamları fəaliyyətləri barədə məlumat verib, iş adamları arasında ikitərəfli görüşlər keçirilib.

İçərişəhərlə tanışlıq Slovakiyanın Baş nazirində zəngin təəssürat yaradıb

Azərbaycan Respublikasının rəsmi səfərdə olan Slovakiya Respublikasının Baş naziri Peter Pellegrini-nin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti noyabrın 13-də İçərişəhərlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Qız qalasından başlanan tanışlıq zamanı qonaqlara Bakının rəmzlərindən biri sayılan abidənin tarixi barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, eramızdan əvvəl VII-VI əsrlərdə əsas qoyulmuş Qız qalası XII əsrdə bərpa edilib. Hündürlüyü 28 metr, diametri 16-16,5 metr olan abidə silindri formalı əsl qaladan və cənub tərəfdən ona bitişən iri dayaq tikilidən ibarətdir. Dünya əhəmiyyətli bu abidənin qorunub saxlanması və mövcud görkəmdə gələcək nəsillərə çatdırılması üçün Prezident İlham Əliyevin tapşırığı əsasında 2009-2013-cü illərdə burada konservasiya işləri aparılıb.

Qız qalasının yaxınlığındakı Sıraatəgəli dini-memarlıq kompleksinin ərazisindəki daş ekspozisiyanın yenidən

şəhər ərazisində müxtəlif əsrlərə aid nadir tarixi memarlıq abidələri var və bunlar dövlət tərəfindən qorunur.

Daha sonra qonaqlar orta əsr Şərq memarlığının şah əsəri, dünya əhəmiyyətli tarixi-memarlıq abidəsi olan Şirvanşahlar sarayı kompleksinə də tanış olublar.

Məlumat verilib ki, XV əsrin əvvəllərində inşa olun-

muş tarixi abidənin tikililəri İçərişəhərin təpələrindən birinin ən hündür nöqtəsində yerləşir. Kompleks bu gündə öz tarixi-memarlıq üstünlüyünü saxlamaqdadır.

İçərişəhərlə tanışlıq Slovakiyanın Baş nazirində zəngin təəssürat yaradıb.

Son 14 ildə Azərbaycanda 1,96 milyon yeni iş yeri açılıb. Bunların 73,3 faizi daimi iş yerləridir. Regional sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən dövlət proqramlarının icrası sayəsində bölgələrdə açılan iş yerlərinin sayı da xeyli artıb.

Bələ ki, yeni iş yerlərinin 70 faizdən çoxu bölgələrin payına düşür. Dövlətin qeyri-neft sektorunun inkişafını prioritet elan etməsinin nəticələri də özünü göstərir. Belə ki, iş yerlərinin əksəriyyəti bu sektordadır, yeni tikinti, ticarət, xidmət, emal sənayesi, nəqliyyat və digər sahələrdə açılıb. Prezident İlham Əliyevin 30 oktyabr 2018-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq olunan "2019-2030-cu illər üçün Azərbaycan Respublikasının məşğulluq strategiyası" isə ölkədə məşğulluq siyasətinin bundan sonrakı əsas hədəflərini müəyyənləşdirir.

Hələ 13 il əvvəl dövlət başçısı tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının məşğulluq strategiyası (2006-2015-ci illər)" təsdiq olunmuşdur. Bu strategiya iki mərhələdə uğurla həyata keçirilmişdir. Hazırda ölkədə əhali-

Məşğulluq siyasətinin əsas hədəflərini müəyyənləşdirən yeni sənəd

2030-cu ilədək ölkədə işsizliyin səviyyəsi 4 faizə, o cümlədən qadınlar və gənclər arasında minimuma endiriləcək

Strategiyanın əsas məqsədi məşğulluq siyasətinin ekstensiv mərhələdən intensiv mərhələyə keçirilməsini təmin etməkdir, əhəlinin məşğulluq səviyyəsini artırmaq, tam məşğulluğa nail olmaq, layihəli əməyi dəstəkləmək və əmək məhsuldarlığını yüksəltməkdir. Bu strategiya məşğulluqyönümlü iqtisadi inkişaf siyasətinin həyata keçirilməsi, mikro, kiçik və orta sahibkarlığı dəstəkləməyi nəzərdə tutur. Onun həyata keçirilməsi nəticəsində əmək bazarının tənzimlənməsi sayəsində normaliv hüquqi baza və institusional struktur təkmilləşdiriləcək. İşçi qüvvəsinin bacarıq və sərişəsi inkişaf etdiriləcək, əmək standartları yüksəldiləcək, əmək standartları yüksəldiləcək, əmək standartları yüksəldiləcək. Hədəfə eləcə də aktiv məşğulluq tədbirlərinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və səmərəliliyinin artırılması, sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan və işə düzəlməkdə çətinlik çəkən vətəndaşların əmək bazasına inteqrasiyasının gücləndirilməsi, sosial dialoqun inkişaf etdirilməsi və qeyri-rəsmi əmək münasibətlərinin qarşısının alınması dayanır. Bu istiqamətdə qarşıda duran vəzifələr Prezident İlham Əliyevin 6 dekabr 2016-cı il fərmanı ilə təsdiq edilmiş milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin icrası çərçivəsində nəzərdə tutulub.

"2019-2030-cu illər üçün Azərbaycan Respublikasının məşğulluq strategiyası"nda qeyd edilir ki, keçən il ölkədə iqtisadi fəal əhəlinin sayı 2005-ci ilə müqayisədə 693,7 min nəfər artıb. Bununla belə, iqtisadi fəaliyyət növləri arasında əmək məhsuldarlığı göstəricilərində ciddi fərqlər mövcuddur. Məsələn, kənd təsərrüfatında əmək məhsuldarlığı səviyyəsinin aşağı olması qeyd edilir. Bu, sahədə intensiv üsullardan, innovasiya və məşəhət xidmət-

lərdən zəif istifadə edilməsi, eləcə də işçi qüvvəsinin əksəriyyətinin ixtisasız olması ilə əlaqələndirilir. Umumiyyətlə, globallaşma, yeni iş yerlərinin yaradılması, müasir istehsal və idarəetmə texnologiyalarının tətbiqi, əmək şəraitinin müasirləşdirilməsi yüksək peşə bacarığı olan işçilərə ehtiyacı artırır.

Sənədə həmçinin göstərilir ki, gənclər və qadınlar arasında işsizliyin səviyyəsi ölkə göstəricisindən çoxdur. Odu ki, strategiya 2030-cu ilədək işsizlik səviyyəsini 4 faizə, o cümlədən qadınlar və gənclər arasında işsizliyi minimuma endirməyi qarşıya məqsəd qoyur. Bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər sayəsində işləməyən və təhsil almayan gənclərin xüsusi çəkisini azaltmaq nəzərdə tutulub.

Dövlət məşğulluq xidməti orqanlarına müraciət etmiş vətəndaşların işə düzəlmə səviyyəsini 2030-cu il-

dək 70 faizə çatdırmaq hədəflənir. Eləcə də qarşıya bu orqanlara müraciət etmiş vətəndaşların peşə hazırlığına cəlb olunmasını artırmaq, regional peşə təhsil mərkəzlərinin sayını çoxaltmaq məqsədi qoyulur.

Qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsi sayəsində yüksək əlavə dəyər yaradan və çox əmək sərf olunan sahələrə diqqət artırılacaq. İqtisadi məhsuldarlığın daha yüksək səviyyəyə qalxmasını nail olunaçaq. 2030-cu ilədək əmək məhsuldarlığı iki dəfəyə qədər yüksəldiləcək.

Strategiyanın həyata keçirilməsi bir çox müsbət nəticələr verəcək. Əmək bazarında baş verən proseslərə uyğun çevik institusional sistem formalaşacaq. Əhəlinin məşğulluq və layihəli iş imkanları genişləndiriləcək. İnküziv məşğulluq təmin ediləcək. Təhsil sistemi əmək bazarı ilə uyğunlaşdırılacaq. Məşğulluq və sosial müdafiə sahəsində əlaqə güclənəcək və s.

2019-2030-cu illəri əhatə edən bu strategiya bir-birini tamamlayan iki mərhələdə reallaşdırılacaq. Hər bir mərhələ üçün tədbirlər planı ölkə Prezidenti tərəfindən təsdiq ediləcək.

Bakıda gənclər təşkilatlarının V Respublika sərgisi açılıb

Gənclər və İdman Nazirliyinin təşkilatlığı ilə noyabrın 13-də "Baku Crystal Hall"un Media Mərkəzində 100-dən çox gənclər təşkilatının təmsil olunduğu V Respublika sərgisi açılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sərginin açılışında Baş nazirin müavini Əli Əhmədov, Prezident Administrasiyasının Gənclər siyasəti və id-

man məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədov, gənclər və idman naziri Azad Rəhimov, eləcə də gənclər təşkilatlarının nümayəndələri iştirak ediblər.

Sərgi ilə tanışlıq zamanı məlumat verilib ki, V Respublika sərgisində gənclər təşkilatlarına özərləri təqdim etmələri, nailiyyət və imkanlarını göstərmələri, təcrübə

mübadiləsi aparmaları və ictimai əlaqələrinin genişləndirilməsi üçün əlverişli şərait yaradılıb. Respublikamızdakı Gənclər evlərinin də təmsil olunduğu sərgi çərçivəsində gənclər üçün müxtəlif mövzularda təlimlər və maarifləndirici tədbirlər keçirilir.

Gənclər və idman nazirinin müavini İntiqam Baba-

yev sərgi ilə bağlı jurnalistlərə açıqlamasında bildirdi ki, belə tədbirlər ölkəmizdə fəal gənclərin müəyyənləşdirilərək üzə çıxarılması, onların bilik və bacarıqlarının inkişafı baxımından mühüm rol oynayır. Bugünkü sərgidə 11 Gənclər evi və 85 gənclər təşkilatı iştirak edir ki, bu da V Respublika sərgisinin miqyasının idən-ile geniş-

ləndiyini göstərir. Ənənəyə əsasən, sərgidə Azərbaycanın aparıcı gənclər təşkilatlarının fəaliyyəti, dövlət gənclər siyasəti çərçivəsində icra olunan proqramlar və qazınan uğurlar nümayiş olunur. Belə sərgilər fəal gənclərin işlərinə ictimaiyyətə geniş şəkildə çatdırmaq baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir və bu, tədbirin əsas hədəfidir.

Qeyd edək ki, sərgi Prezident İlham Əliyevin 2017-ci il 15 sentyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramının 5.7.4-cü yarımböndünün (Gənclər təşkilatlarının fəaliyyətinin təşviq edilməsi, onların həyata keçirdikləri layihə və tədbirlər haqqında cəmiyyətin məlumatlandırılması və gənclərin ictimai fəaliyyəti cəlb olunmalarının stimullaşdırılması məqsədi ilə sərgilərin təşkil edilməsi) icrası istiqamətində təşkil olunub.

Məhkəmə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üzrə ardıcıl tədbirlər görülür

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə məhkəmə fəaliyyəti təkmilləşdirilir, vətəndaşların məhkəmələrə əlçatanlığı asanlaşdırılır, infrastruktur müasirləşdirilir. Azərbaycan ədliyyəsinin 100 illik yubileyi ərəfəsində Zaqatalada Rayon Məhkəməsi üçün ən son texnologiyalarla təchiz olunmuş yeni müasir binanın istifadəyə verilməsi bu sahədə fəaliyyətin yüksək səviyyədə təşkilinə, ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılmasına və insan hüquqlarının etibarlı təminatına töhfə verir.

Ədliyyə Nazirliyinin və Məhkəmə-Hüquq Şurasının aidiyyəti məsul işçilərinin iştirak etdikləri müşavirədə məhkəmə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üzrə görülən tədbirlər, mövcud nöqsanlar və qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub.

F.Məmmədov ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə tədbirlərdən, bu sahədə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsindən, hakimlərin Avropada nümunə kimi göstərilən şəffaf seçilməsinə, "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin və yeni məhkəmə infrastrukturunun yaradılmasından bəhs edib, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsinə dair Azərbaycan Prezidentinin 2017-ci il 10 fevral tarixli Sərəncamının icrası üzrə görülən işlərdən danışıb.

Həmçinin vətəndaşlara qayğılı münasibət göstərilməsi, korrupsiyaya şərait yaradan halların qarşısının alınması ilə bağlı dövlət başçısının qəti tapşırıqlarının icrası üzrə tədbirlər qeyd olunub, məhkəmə hakimiyyətinin mənavi cəhətdən saf hakimlərin təmsil edilməsi, apelyasiya məhkəmələrinin prinsipiallığın artırılması, neqativ hallara qarşı barışmaz münasibət göstərilməsinin zəruriliyi vurğulanıb. Bundan başqa, antikorrupsiya və mədaniyyətin yüksəldilməsi, qeyri-professional münasibətlərin qarşısının alınması, etik davranış qaydalarına dönmədən əməl edilməsi üzrə qarşıda duran vəzifələr diqqətə çatdırılıb.

Məhkəmə fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə mövcud vakansiyaların doldurulması üzrə görülən tədbirlərə toxunularaq, ilk dəfə olaraq ailə və bütün apelyasiya məhkəmələrinin 30 hakimini təyinatı ilə tam komplektləşdirildi bildirilib. Səlahiyyət müddəti başa çatmış 60-dan çox, o cümlədən müşavirədə iştirak edən hakimlərin fəaliyyətinin prinsipial qiymətləndirilməsi qeyd olunub, vətəndaşların haqlı narazılığını doğuran halların yolverilməzliyi vurğulanıb.

Həmçinin şəffaf və çoxmərhələli imtahanlarda müvəffəqiyyət qazanaraq hakim vəzifəsinə layiq bilinmiş 108 namizəd barəsində yaxın günlərdə təyinatların aparılacağı və bununla da hakim korpusunun tam əksəriyyətinin komplektləşdiriləcəyi bildirilib.

Bildirilib ki, Cinayət Məcəlləsinin dekriminallaşması nəticəsində yeni Qanunun təsiri altına düşən 5700-ə yaxın məhkumun cəzası yüngülləşdirilib, o cümlədən 1700-dək şəxs azadlıqdan məhrumetmə və digər cəzalardan azad olunub. Azadlığın mühdudlaşdırılması yeni cəza növünə məhkum edilmiş 500-dək şəxs üzərində elektron qolbaq tətbiq olunmaqla səmərəli probasiya nəzarəti həyata keçirilir.

Müşavirədə sərəncamla məhkəmələrin üzərinə düşən mühüm vəzifələr diqqətə çatdırılaraq, insan haqlarının, xüsusilə ədalətli hüququn qorunmasında hakimlərin yüksək məsuliyyəti vurğulanıb.

Sonra dövlət başçısının Şəkidə yenidən açılışını etdiyi Heydər Əliyev Mərkəzi, Bayraq Muzeyi, "ASAN Həyat" Kompleksi və "ABAD" Kərimlikə və Təbii Şənət Mərkəzi ilə tanışlıq olub.

İslahatlar dərinləşir, istehsal artır

Əvvəl 1-ci səh.

Hazırda ölkəmizdə aqrar islahatlar müxtəlif mərhələlər üzrə paralel aparılır. İlk növbədə kiçik və orta fermer təsərrüfatlarının inkişafına qayğı göstərilir. Təsədüfi deyil ki, dövlət tərəfindən ayrılan güzəştli kreditlərin 80 faizindən çoxu regionlarda çalışan sahibkarlara, xüsusən kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına verilir. Bu gün güzəştli kreditlərdən istifadə edən kəndli təsərrüfatını genişləndirərək daha çox məhsul istehsal etməyə imkan qazanıb. Üstəlik, əvvəllər kiçik olan bir çox fermer təsərrüfatları güzəştli maliyyə vasitələri hesabına təsərrüfatlarını genişləndirmək imka-

nı əldə ediblər. Hətta 10 il bundan əvvəl kiçik və orta fermer kimi fəaliyyətə başlayanların bir çoxu indi iri fermer təsərrüfatlarının sahibidir.

Elə kənd təsərrüfatında aparılan islahatların növbəti mərhələsi də iri fermer təsərrüfatları və aqroparkların yaradılmasıdır. Sadə bir misal: ölkəmizdə cari il təxminən 3 milyon tondan çox taxıl tədarük edilmiş ki, bu uğurda da iri fermer təsərrüfatlarının rolu böyükdür. Belə ki, taxılçılıqda ən yüksək nailiyyətləri iri fermer təsərrüfatlarında əldə edilib. Bu cür təsərrüfatlarda hər hektardan 50 sentner məhsul götürüldüyü halda, digər kiçik və orta fermer təsərrüfatlarında həmin rəqəm ən yaxşı halda

30 sentner olub. Səbəb aqroparklarda müasir texnika və texnologiyaların istifadə edilməsidir. Üstəlik, aqroparklar istehsal etdikləri məhsulu emal edə bilirlər. Belə hal həm də məhsul itkisinin qarşısını alır. Bu üstünlüklərdən əlavə, aqroparklar məhsul istehsalının həcmi böyük olduğu üçün məhsullarını müştəri taparaq birbaşa xarici bazarlara çıxara da bilirlər.

Hazırda ölkə üzrə 199 min hektar sahədə 45 aqroparkın yaradılması üçün konkret işlər görülür. Artıq 4 aqropark fəaliyyət göstərir, ilin sonunaqədər isə daha 13-nü fəaliyyətə başlamaq nəzərdə tutulub. Onu da qeyd edək ki, aqroparklar istehsal təyinatı-

na görə müxtəlifdir. İndi əsasən bitkilik və tərəvəzçilik sahəsi üzrə ixtisaslaşan aqroparklar yaradılır. Gələcəkdə isə yeni sahələr üzrə aqroparklar yaradılacaq.

Gələn ildə də aqrar sektorun dəstəklənməsi davam edəcək. Dövlət büdcəsi layihəsində 2019-cu ildə bu sahəyə 835 milyon manat ayrılması nəzərdə tutulub. Layihədə kənd təsərrüfatı sahəsində vergi güzəştlərinin daha 5 il qüvvədə qalması, o cümlədən kənd təsərrüfatına subsidiyalar üçün 540 milyon manat vəsaitin ayrılması da gözəlinir.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Yığım davam edir

Payızın, necə deyirlər, oğlan çağdır. Təxminən bir aydan sonra qış başlayır. Bu səbəbdən indiki kəndlilərin, xüsusən də pambığın işi başından asır. Bir tərəfdən də yağışlar. Düzüldür, hələ pambıq əkilib-becərmiş arın rayonlarına elə də güclü yağışlar düşməyib. Amma pambıq mövsümünün sonundakı hava-ların belə keçəcəyinə də zəmanət vermək çətindir. Bütün hallarda payızdır və onun öz "qayda"ları var. Odur ki, pambıqçının əsas işi yığım üçün əlverişli keçən hər günün qədri bilmək, hər gündən maksimum istifadə etməkdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin pambıq tədarükünə dair noyabrın 13-ə olan məlumatdan da görünür ki, pambıqçılar belə də edirlər. Məlumatla görə, ölkə üzrə indiyədək 209,3 min tondan çox pambıq yığılıb ki, bu da ötən ilin eyni dövründəki toplanmış məhsuldan 35,5 min ton və ya 20,4 faiz çoxdur. Yığımda hesabat gününədək 15,8 min hektardan

Rayonlar	13.11.2018-ci il tarixə pambıq tədarükünə dair operativ məlumat					
	Əkin sahəsi, hektar			13 noyabr tarixə pambıq qəbulu məntəqələrində təhvil verilməmiş, ton		
	2018-ci il	2017-ci il	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən	2018-ci il	2017-ci il	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən
Respublika üzrə cəmi	132512,0	136413,2	97,1%	209368,22	173846,71	120,4%
Ağcabədi rayonu	10000,0	9550,0	104,7%	21541,83	16616,52	129,6%
Ağdam rayonu	3100,0	3005,0	103,2%	5063,42	5222,06	97,0%
Ağdaş rayonu	3185,0	3000,0	106,2%	3553,02	3115,40	114,0%
Ağsu rayonu	2600,0	2500,8	104,0%	1758,56	2157,60	81,5%
Beyləqan rayonu	9560,0	8550,0	111,8%	19615,10	13518,52	145,1%
Bərdə rayonu	9630,0	8518,5	113,0%	22544,06	18133,37	124,3%
Biləsuvar rayonu	12000,0	11351,8	105,7%	19900,58	21298,39	93,4%
Calıabab rayonu	505,0	500,0	101,0%	1069,81	877,80	121,9%
Füzuli rayonu	2100,0	2050,0	102,4%	1851,75	1625,90	113,9%
Goranboy rayonu	5000,0	5000,0	100,0%	7656,89	5403,70	141,7%
Hacıqabul rayonu	1300,0	1203,9	108,0%	1047,67	575,46	1,8 dəfə
İmişli rayonu	13645,0	15641,5	87,2%	16345,52	11347,45	144,0%
Kürdəmir rayonu	5030,0	4027,0	124,9%	6002,50	3965,25	1,5 dəfə
Neftçala rayonu	7000,0	11111,0	63,0%	9347,82	7930,37	117,9%
Saati rayonu	15815,0	17220,0	91,8%	27575,64	23631,40	116,7%
Sabirabad rayonu	13055,0	15055,0	86,7%	15643,02	15692,47	99,7%
Salyan rayonu	7055,0	7052,4	100,0%	9517,61	7576,60	125,6%
Samux rayonu	400,0	53,0	7,5 dəfə	892,70	37,20	24 dəfə
Tartar rayonu	3300,0	3123,0	105,7%	7452,39	7190,60	103,6%
Ucar rayonu	2500,0	2500,0	100,0%	1483,89	1720,59	86,2%
Yevlax şəhəri	2500,0	2168,0	115,3%	5022,19	2520,36	2 dəfə
Zardab rayonu	3232,0	3232,3	100,0%	4482,25	3689,70	121,5%

Mənbə: Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi

27,5 min ton pambıq tədarük etmiş Saati, 9,6 min hektardan 22,5 min ton məhsul toplanmış Bərdə, 10 min hektardan 21,5 min ton pambıq yığılmış Ağcabədi, 12 min hektardan 19,9 min ton məhsul tədarük etmiş Biləsuvar, 9,5 min hektardan 19,6 min ton pambıq yığılmış Beyləqan, 13,6 min hektardan 16,3 min ton məhsul tədarük etmiş İmişli, 13 min hektardan 15,6 min ton pambıq yığılmış Sabirabad rayonları yene də fərqlənən sıralarıdadır. 9,5 min tonla Salyan, 9,3 min tonla Neftçala, 7,6 min tonla Goranboy, 7,4 min tonla Tərtər, 5,06 min tonla Ağdam, 5,02 min tonla Yevlax, 4,4 min tonla Zərdab rayonları da cari mövsümdə istehsalın həcmi və yığımın sürətində seçilir.

Yığımsa sürətlə davam edir. Havaların imkan verəcəyi halda bu sürət davam edərsə, ölkə üzrə qarşıya qoyulmuş hədəfə - 260 min ton pambıq tədarükünə nail olunması şübhə doğurmur.

Şüvələndə "Şimal" Elektrik Stansiyasının ərazisində ehtiyatda olan transformatorada yanğın baş verib

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) Böhran Vəziyyətlərinə İdarəetmə Mərkəzinə paytaxtın Xəzər rayonunun Şüvələndə "Şimal" Elektrik Stansiyasının ərazisində ehtiyatda olan transformatorada yanğının baş verməsi barədə məlumat daxil olub.

FHN-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Dövlət Yanğından Mühafizə Xidmətinin yanğından mühafizə bölmələri dərhal əraziyə cəlb olunub. Həyata keçirilmiş operativ tədbirlər nəticəsində yanğın söndürülüb.

Fövqəladə hallar naziri, general-polkovnik Kəmaləddin Heydərov və nazirliyin digər rəhbər şəxsləri yanğına əlaqədar hadisə yerinə gəliblər.

Yanğın nəticəsində 46 məcburi köçkün ailəsinin müvəqqəti yaşayış sahəsi yararsız vəziyyətə düşüb

Noyabrın 13-də səhər saatlarında Bineqədi rayonunun Məmməd Əmin Rəsulzadə qəsəbəsində məcburi köçkünlərin müvəqqəti məskunlaşdığı sanatoriyada baş vermiş yanğın nəticəsində 46 məcburi köçkün ailəsinin müvəqqəti yaşayış sahəsi yararsız vəziyyətə düşüb.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bununla əlaqədar Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) tərəfindən müvəqqəti sığınacaq üçün 15 qadın quraşdırılıb, yataq dəsti və müvafiq avadanlıqla təchiz edilmiş.

Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev, Bineqədi

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elxan Allahverdiyev, komitənin və icra hakimiyyətinin məsul əməkdaşları hadisə yerində olub, yaranmış problemin həlli üçün birlikdə müvafiq tədbirlər görüblər.

Dövlət Komitəsi tərəfindən siyahıyaalınma aparılıb, yanğın nəticəsində müvəqqəti yaşayış yerindən məhrum olan 46 ailəni kirayə mənzillərdə yerləşdirmək qərarına alınıb.

Hazırda FHN-in mütəxəssisləri tərəfindən yanğının başvermə səbəbləri araşdırılır. Araşdırmadan sonra yekun rəy verəcək. Rəy əsasında müvafiq hüquqi addımlar atılacaq. Xatırladaq ki, noyabrın 13-də

Bineqədi rayonunun Məmməd Əmin Rəsulzadə qəsəbəsində məcburi köçkünlərin müvəqqəti məskunlaşdığı sanatoriyada binasının yanğına baş verib. FHN-in Dövlət Yanğından Mühafizə və Xüsusi Riskli Xilasetmə xidmətlərinin müvafiq xilasetmə qüvvələri hadisə yerinə cəlb olunub.

Ümumi sahəsi 3600 kvadratmetr olan binanın üçüncü mərtəbəsində otaqların və taxta arakəmələrin 132, dəhliz 168, dam örtüyünün isə 20 kvadratmetrik hissəsi yanıb, qalan hissəsi yanğından mühafizə olunub. Yanğından mühafizə bölmələri tərəfindən alov söndürülüb.

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində növbəti monitorinq keçiriləcək

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, noyabrın 14-də Füzuli rayonu ərazisində Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində növbəti monitorinq keçirilməsi planlaşdırılır.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, monitorinq Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri

Mixail Olaru, Saymon Tiller və Yüksək Səviyyəli Planlaşdırma Qrupunun (YSPQ) nümayəndəsi polkovnik-leytenant Aleksandr Nepokritx keçirəcəklər. Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində monitorinq ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspşik, onun səhra köməkçiləri Genadi Petrika, Qənyen Yoviç və YSPQ-nün rəhbəri polkovnik-leytenant Harri Okoner aparacaqlar.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşlər rejimini 24 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikası Bərd rayonunun Çınarı kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Respublikasının Tovuz rayonunun Ağbulaq,

Azərbaycan regionda digər sahələrdə olduğu kimi, paralimpiya hərəkatında da lider ölkədir

Ölkəmizdə səfərdə olan Beynəlxalq Paralimpiya Komitəsinin prezidenti Endrü Parsons noyabrın 13-də Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin prezidenti İlqar Rəhimov ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə İlqar Rəhimov ölkəmizdə paralimpiya hərəkatının mövcud durumu və inkişafı barədə qonağa ətraflı məlumat verdi. Qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyevin yüksək diqqət və qayğısı nəticəsində ölkəmizdə paralimpiya hərəkatı sürətlə inkişaf edir.

İ.Rəhimov bildirdi ki, Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsi 1996-cı ildə iki idman növü ilə fəaliyyətə başlayıb. Fəaliyyəti dövründə paralimpiya millimiz 6 Yay Paralimpiya Oyununda iştirak edib. Hazırda komitənin nəzdində 14 yay və 3 qış idman növləri üzrə paralim-

piya milli komandaları fəaliyyət göstərir. İdmançılarımızdan 7-si Paralimpiya, 7-si dünya, 17-si Avropa çempionu, 1-i Avropa Oyunlarının, 12-si isə İslam Həmrəyliyi Oyunlarının qalibidir.

Diqqətə çatdırılıb ki, paralimpiya hərəkatının regionlarda sürətli inkişafının təmin edilməsi məqsədilə 2018-ci ildə Gəncədə Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin regional bölməsi yaradılıb. 2017-ci ildə Azərbaycan Əlil Arabasında Qılıncoynatma Federasiyası və cari ildə Azərbaycan Boccia İdman Federasiyası fəaliyyətə başlayıb. 2013-cü ildə beynəlxalq təcrübədə ilk dəfə olaraq, Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin nəzdində Uşaq Paralimpiya Komitəsi (UPK) yaradılıb. Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsi tərəfindən idarə olunan UPK-nin məqsədi sağ-

lamılıq imkanları məhdud uşaqların idmana cəlb olunması yolu ilə ehtiyat idmançıların hazırlanması və onların abilitasiya və reabilitasiya vasitəsilə cəmiyyətə inteqrasiyasına dəstək verməkdir.

Federasiya prezidenti bildirib ki, 2015-ci ildən başlayaraq hər il respublika üzrə Uşaq Paralimpiya İdman Oyunları keçirilir. Cari il noyabrın 13-də IV Oyunlar başlayıb. Keçiriləcək yarışlara respublikanın müxtəlif regionlarından sağlamlıq imkanları məhdud 130-dan çox paralimpiyaçı uşaq idmanın 8 növü üzrə mübarizəyə qoşulub. İlk dəfə olaraq, Oyunlarda Gürüstəndən olan uşaqlar da iştirak edirlər.

Milli Paralimpiya Komitəsi paralimpiya idman növləri ilə yanaşı, əlil arabadında idman rəqsi, paraşutla tullanma və bouling qeyri-paralimpiya idman növlərinin inkişafına da dəstək verir.

Endrü Parsons Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. O deyib ki, Azərbaycan regionda digər sahələrdə olduğu kimi, paralimpiya hərəkatında da lider ölkədir.

Görüşdə 2020-ci ildə Yaponiyanın paytaxtı Tokioda keçiriləcək XVI Yay Paralimpiya Oyunlarına hazırlıqla əlaqədar gənclik müzakirələr aparılıb.

Sutka ərzində atəşlər rejimi 24 dəfə pozulub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşlər rejimini 24 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikası Bərd rayonunun Çınarı kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Respublikasının Tovuz rayonunun Ağbulaq,

Muncuqlu kəndlərində və Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub. Ağdam rayonunun işğal altında olan Kəngərli, Sarıcılı, Novruzlu, Mərzili, Füzuli rayonunun Aşağı Yevsəlli, Cəbrayıl rayonunun Nüzgər və Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqelərinə atəş açılıb.

Yunanıstanın Saloniki şəhərində

“Əbədi Ezamiyyət” filmi nümayiş etdirilib

Azərbaycanın Yunanıstandakı səfirliyinin, “Qala” Yunan-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin və Saloniki bələdiyyəsinin birgə təşkilatlığı ilə Saloniki şəhər kitabxanasında “Əbədi Ezamiyyət” filmi nümayiş etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Saloniki şəhər bələdiyyəsinin, Salonikidə fəaliyyət göstərən konsulluq kor-

pusunun təmsilçiləri, Aristotel və Makedoniya universitetlərinin rəhbərləri, Azərbaycanın icmasının üzvləri, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edəblər.

Azərbaycanın Yunanıstandakı səfirliyinin müvəqqəti işlər vəkili Eldar Əliyev tədbirdə çıxış edərək bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100 illi-

yinin qeyd olunduğunu bildirdi. O, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin diplomatlarının ölkəmizin müstəqilliyinin tanınması istiqamətində gördüyü işlərdən bəhs edib, cümhuriyyətin 23 ay sonra bolşevik işğalı nəticəsində süquta uğraması barədə məlumat verdi. Diplomat müsəlman Şərqişinde ilk demokratik respublika olan

AXC-nin 100 illiyinə həsr olunmuş tədbirin demokratiyanın doğulduğu dost Yunanıstanda Saloniki bələdiyyəsi ilə birgə keçirilməsindən məmnunluğunu ifadə edib. O, həmçinin dünyada Azərbaycan haqqındakı informasiyanın artırılması istiqamətində fəaliyyət göstərməsinin zərurətini vurğulayıb.

Səhiyyə Nazirliyi və “Regional İnkişaf” İctimai Birliyi Dünya Diabetlə Mübarizə Gününə həsr olunmuş aksiya keçirib

Noyabrın 13-də Dünya Diabetlə Mübarizə Günü ilə əlaqədar Tovuz, Qax, Masallı və Lənkəran rayonlarının mərkəzi xəstəxanalarının poliklinikalarında “açıq qapı günü” keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Səhiyyə Nazirliyi və Heydər Əliyev Fondunun “Regional İnkişaf” İctimai Birliyinin birgə təşkil etdiyi aksiya çərçivəsində həkim-endokrinoloqlar sakinləri diabet, onun risk amilləri, müalicəsi və fəsadları barədə məlumatlandıraraq, müxtəlif maarifləndirici materialları paylanıb. Həmçinin

müraciət edənlərdən şəkərin təyini ilə bağlı analizlər götürülüb və nəticələrdən asılı olaraq lazımı tövsiyələr verilib.

Xatırladaq ki, Dünya Səhiyyə Təşkilatı və Beynəlxalq Diabet Fondunun təşəbbüsü ilə 14 noyabr 1991-ci ildən Dünya Diabetlə Mübarizə Günü kimi qeyd olunur. 2006-cı ildə isə BMT Baş Assambleyası şəkərli diabetlə bağlı qətnamə qəbul edib. Məqsəd ictimaiyyəti xəstəliyin səbəbləri, simptomları, fəsadları və müalicəsi barədə məlumatlandırmaq, inkişafının qarşısını almaq üçün yollarını araşdırmaqdır.

Azərbaycanda diabetə qarşı mübarizə məqsədilə “2016-2020-ci illər üçün şəkərli diabet xəstəliyi üzrə Dövlət Programı” qəbul olunub. Program çərçivəsində şəkərli diabet xəstəliyinin profilaktikası, müalicə və reabilitasiyası, şəkərli diabet xəstələrinin vahid elektron registrinin və məlumat bazasının təkmilləşdirilməsi, onların dərman preparatları, özünü nəzarət vasitələri ilə davamlı təmin edilməsi və digər tədbirlər həyata keçirilib.

Musiqi ilə danışan könüllər...

Araşdırmalar təsdiq edir ki, görmə qabiliyyətdən məhrum insanların beyni sağlam insanlardan daha sürətlə işləyir, onlar daha iti düşüncü və yaxşı eşidirlər. Yəqin, elə bu səbəblərdən görmə qabiliyyəti məhdu adamlar musiqi ilə çox asan “dil tapa”, musiqinin rənglərini, çalalarını daha aydın “görə” bilirlər.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin Gözdən əlil uşaqlar üçün 38 nömrəli orkestrlik musiqi məktəbinin şagirdləri də öz-özünə musiqini qəlb yoldaşı, ürək sırdaşı, ən gözəl həmsöhbət seçiblər. Musiqi bələdçiləridir, könül dünyalarına qədəm qoymalarına, onun hər rəngini, hər çalmasını görə bilmələri-nə yardım edir.

Bu musiqi ocağında 185 nəfər şagird oxuyur. Onların təhsili ilə 44 pedaqoq məşğul olur. Məktəbin müəllimləri Aliyə Zeynalova, Vüsal Qəhrəmanov, İsmayıl İsmayilov, İmaməli İmaməliyev, Sevinc Məmmədova, Elvira Məmmədova, Nailə Şeyxzamanova və başqaları şagirdlərin inkişafında bacarıqlarını əsirgəmir. Məktəbdə tar, kamança, qamona, nağara, fortepiano, kanon, skripka musiqi alətləri və xanəndəlik tədris olunur.

Məktəbin direktoru Əsəb Əliyev tədris ocağının yaranması haqqında məlumat verir: “Bu təhsil müəssisəsi 1980-ci ildə Azərbaycan Korlar Cəmiyyətinin sabiq sədri Arif Zeynalov tərəfindən cəmiyyətin nəzdində ixtisaslaşdırılmış musiqi məktəbi kimi yaradıldı. “1993-cü ildə respublikamızın hər yerində olduğu kimi, Azərbaycan Korlar Cəmiyyətində də iqtisadi vəziyyət çətinləşdi və məktəbin bağlanması təhlükəsi yaranırdı. Arif müəllimin təşəbbüsü ilə həmin il bu məktəb Mədəniyyət Nazirliyinin balansına verildi”.

Əsəb Əliyev özü də bu məktəbin yetirməsi olduğunu söyləyir: “Sağlamlıq imkanları məhdu uşaqlar üçün 5 nömrəli respublika xüsusi internet məktəbində təhsil almağa başladım. Bir qədər gec, on iki yaşında gəldiyim üçün uyğunlaşmağım çətin oldu. Oradan nə zaman həmişəlik çıxıb öz rayonu-umuza, Zaqatalaya qayıdacağımı düşündürdüm. Sonra bu musiqi məktəbi açıldı. Mən həm də burada tar sinfində oxudum. Musiqi mənim sənət və həyat yolumu cızdı. 1988-1992-ci illərdə Asef Zeynalov adına Musiqi Texnikumunda, 1992-1997-ci illərdə isə Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasında təhsil aldıqdan sonra burada müəllimlik fəaliyyətimə başladım. 2008-ci ildə məktəbin ilk direktoru, mənim müəllimim olmuş Murtuz Mehdiyev dünyasını dəyişdi. Həmin ildən onun işlərini davam etdirirəm. Azərbaycan Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildə Gözdən əlil uşaqlar üçün 38 nömrəli orkestrlik musiqi məktəbi yenicən, əsaslı şəkildə təmir edildi. Bu cür qayıdışın sonra biz də rahat oturmaq biləcədik. Bakı Musiqi Akademiyasından, Milli Konservatoriyadan, Bakının musiqi məktəblərindən təcrübəli müəllimlər dəvət etdik, tədrisin keyfiyyətinin yüksəlməsi istiqamətində irəliləyişlərə, yeniliklərə nail olduq”.

Əsəb Əliyev qeyd edir ki, məktəbin uğurları az deyil. Şagirdlər istər yerli, istərsə də əcnəbi ölkələrdə keçirilən tədbirlərdə uğurla çıxış edirlər: “İstər Mədəniyyət, istər

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi, istərsə də Gənclər və İdman nazirliklərinin keçirdiyi festivallarda bizim uşaqlar uğurla çıxış edirlər, laureat, diplomant olurlar. Bundan əlavə, hər il Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə şagirdlərimiz 23 aprel Uşaq bayramında və Moskva “Belaya trost” müsabiqəsində uğurla çıxış edirlər”.

Şagirdlər əsasən sağlamlıq imkanları məhdu uşaqlar üçün 5 nömrəli respublika xüsusi internet məktəbindən qəbul ediliblər. Əsəb müəllim gələcəkdə məktəbdə nəfəsi və simli alətlərin tədris olunmasını arzulayır.

Məktəbdə gələcəyinə böyük ümidlər bəslənən şagirdlər çoxdur. Müəllimləri inanırlar ki, Mehəmməd Abışov (qamona), Ağaməli Niftəliyev (kamança), Gülnaz Talibova (forteplano), Nazə Hacıyeva (forteplano) və digərlərinin səsi ali məktəblərdən gələcək.

Bu istedadlı şagirdlərdən ikisi ilə söhbət edərik.

İlk solo konsertin sevinci

Məktəbin 11-ci sinif şagirdi Mehəmməd Abışov 2001-ci ildə Ağsəron rayonunun Masazır qəsəbəsində dünyaya gəlib. İki qardaşın böyüyüdür. 2007-ci ildən sağlamlıq imkanları məhdu uşaqlar üçün 5 nömrəli Respublika xüsusi internet məktəbində təhsil alır. Bu musiqi məktəbinə isə 2008-ci ildə daxil olub.

Mehəmməd musiqiyə kiçik yaşlarından maraqlı göstərdiyi deyir: “Evimdə piano var idi. Bəşərindən televizordan eşidirdim nəğmələr həmin musiqi alətində ifa etməyə çalışırdım. Musiqiyə marağım sonsuzdur. Bu məktəbdə qamonaun sirlərini Vüsal Qəhrəmanovdan öyrənirəm. Qardaşım Sənən isə bu məktəbin pianino sinfində təhsil alır. Müəllimlərim ritm qabiliyyətimin yaxşı olduğunu deyirlər”.

Mehəmmədin fikrincə, əsl musiqiçi dinləyiciləri duymalı, onların zövqünü oxşamalıdır. Xalq mahnılarımızı, muğamlarımızı, xüsusilə də “Segah”ı qarmonda dinləməyi sevmə Mehəmməd üçün musiqi ömrünlük bağlanacağı sənətdir. O, təhsilini Milli Konservatoriyada davam etdirmək arzusunda. İndiyədək respublika müsabiqələrini laureatı, festivalların iştirakçısı olub. 2017-ci

İldə isə Rəşid Behbudov adına Mahni Teatrında solo konserti keçirilib.

Gələcəyin musiqiçisi

Həmsöhbətim - Nazə Hacıyeva isə musiqi məktəbinin 9-cu sinfində oxuyur. Nazə 2002-ci ildə Bakı şəhərində dünyaya gəlib. İki bacıdır. Dörd yaş bacısı Fatimənin sağlamlığında problem yoxdur.

Nazənin də musiqi sevdası kiçik yaşlarından bəlli olub. O, onunca fortepianosunu musiqilər ifa etməyi xoşlaymış. 5 nömrəli respublika xüsusi internet məktəbində təhsil aldığı vaxtlarda da bu istəyi azalmayıb. Ona görə musiqi məktəbində oxumağı qərara alıb. Nazə danışır: “Burada Aliyə müəllimə mənim bacarığımı keşf etdi. O həm də kədarimə və sevincimə şarik oldu. Məndən yorulub “daha bəsdir” demədi. Özüm də həyatda mübariz olmağa başladım. Çox məşğul olur, dünya və Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərini öyrənirəm, sonra öz bəstələrim yaranmağa başladı...” Əvvəlcə bunu nota köçürürdü. Amma hiss edirdi ki, gözəl şeylər yaranır. Bir gün bəstələrləri əvvəlcə şagird yoldaşı və rəfiqəsi Gülnazla, daha sonra özündə cəsarət tapıb müəlliminə ifa etdi. Onlar bəyənirdilər və Nazə bəstəkar olacağını qarşısına məqsəd qoydu. Hazırda öz musiqilərinə sözlər də yazmağa başlayıb. Arzuları çoxdur. Amma hələ ki yaxın planlarında danışır: “Rəfiqəm Gülnaz da mənim kimi fortepiano sinfində oxuyur və musiqilər bəstələyir. Onunla gələn ilin iyun ayında öz musiqi məktəbimizdə konsert verməyi qərara almışdı. Uğurlu alınsa, böyük konsert sahnələrində çıxış etməyi düşünməklə olur. Konsertdə dünya və Azərbaycan bəstəkarları ilə yanaşı, özümüzlə də bir neçə musiqimizi təqdim etmək fikrindəyik. Başqa yeniliklərimiz də olacaq”.

Mehəmməd də, Nazə də boş vaxtlarını musiqiyə həsr etdiklərini söyləyirlər. Deyirlər ki, musiqi ilə öz dünyalarına daxil ola bilirlər. Nazə öz dünyasını belə təsvir edir: “Hər yerdə musiqi səslənir. Hər şeyin öz musiqisi var. Və o musiqi ancaq gözəllikdən və sevgidən danışır...”

Zöhrə FƏRƏCOVA, “Azərbaycan”

14 noyabr Dünya Diabetlə Mübarizə Günüdür

Zəhərli SƏKƏR

Ölkəmizdə 260 min nəfərin yoluxduğu bu maraz sürətlə cavanlaşır

Təəssüf ki, bütün ömrümü onunla qoşa keçirmişəm. Uşaqlıq xatirələrim də, sevinmək istədiyim, xoşbəxt olmaq istədiyim hər anıma da kölgə salıb. Addım-addım izləyib məni, boğulmuşam, sıxılmışam, amma nə qədər istəsəm də, qaçıb qurtula bilməmişəm. Çünki bu mənim alıma yazılmış adı şəkər, özü isə zahərdir. Bəzən belə bir xəstəlik idi... 41 yaşlı İsa Verdiev illərdir əziyyət çəkdiyi şəkərli diabet xəstəliyinin hayatında necə ağır və acımasız izlər buraxdığından danışır. Deyir ki, xəstəlik ona genetik keçib, atası da, qardaşı da şəkərli diabetdir. Uşaq ikən valideynlərinin diqqəti sayəsində bu xəstəliyi elə də hiss etmir, ciddiyyətin fərqi-diyim sağlamlığım üçün. Amma böyükdək xəstəliklə barışa bilmir, əsəbləri tab gətirmir: “Elə

siyanın da rolu çoxdur. İkinci tip diabet isə 40 yaşından sonra ortaya çıxır və bu diabet yüngül gedişə malik olur. Öz müalicəsi üçün əksərən insulini istəmir, pəhrizlə, həblərlə müalicə olunur, çox aqlamağa imkan verir. “Şəkərli diabetin ən çox rast gəlinən klassik simptomları çox su içmə, sidyə getmə, yemə və kəskin anqilomadır. Bunların çoxu ikinci tipdə olur. Əlamətlərdən hansısa olur, amma hökm deyil ki hamısı bir arada olsun. Ana görə də insanın çoxu şəkərli diabet olduğunu bilmir. Bu, təsadüfi yoxlama zamanı üzə çıxır”.

hey özümə sual verirdim ki, mən niyə bu xəstəliklə yaşamalıyam?! Məndə xəstəliyə qarşı bir aqressiya yaranmışdı və sanki onun acığına pəhrizimi gözləmir, vaxt-vaxtında müayinə olunmurdu. Təbii ki, gənc idim və bu üsulla xəstəliyi məğlub etməyə inanırdım... Amma xəstəlik çox amsız olur və etdiyi bu səhvləri nəinki bağışlamır, hətta onu dünya işığına belə həsrət qoyur: “Hər iki gözümü, böyrəklərimi itirdim, indi anamdan mənə köçürülən böyrəyini hesabına yaşamağa çalışıram...”

tədbirlərə əlavə olaraq 15 milyon manat vəsait nəzərdə tutulub.

Psixoloji gərginlik onları uçuruma sürükləyir

Bu bir reallıqdır ki, şəkərli diabetdən əziyyət çəkən xəstələrin psixologiyası tamamilə gərgin olur və hər an dəstəyə ehtiyac duyurlar.

Tibb Universiteti Tədris Tərapevtik Klinikasının Endokrinologiya şöbəsində mülki alim 61 yaşlı Rəya Allahverdiyeva ikinci tip şəkərli diabetdir və deyir ki, 2000-ci ildə güclü stress keçirdiyi üçün bu xəstəliyə düşür olub: “O zaman oğlunm qar uçuşuna düşməsi ilə bağlı xəbər gəldi və mən çox qorxdum. Günü-gündən halım pisləşirdi və əvvəlcə bunun böyrəyimdə olan narahatlıqla əlaqədar olduğunu düşündüm, amma müayinədən sonra şəkər olduğumun öyrəndim”.

Sürətlə artan dəhşətli statistika

Hazırda dünyada 300 milyon yaxın insan şəkərli diabetdən əziyyət çəkir. Bu xəstəliyin profilaktikası və müalicəsi vaxtında aparılmısa, çox ciddi fəsadlar törədir. Böyük sürətlə yayılan xəstəlik ciddi sosial-tibbi problemlər yaradaraq hətta ölkələrin iqtisadiyyatına, ailələrin maddi durumuna təsir edir.

Hələlik illərdə aparılan tibbi araşdırmalar, tətbiq edilən müalicələr, məsləhət görülməyən dərmanlar bu xəstəliyin tam sağalmasına çare qıla bilməyib. Və yaxın 20 ildə də bu xəstəlikdən dünyasını dəyişən insanların sayının iki dəfə artacağı gözlənilir. Dünya Səhiyyə Təşkilatının (DST) proqnozlarına görə, diabetdən əziyyət çəkənlərin sayı 2040-cü ilə qədər artaraq 642 milyon nəfərə çata, həmçinin 2030-cü ilədək diabetdən dünyasını dəyişənlərin sayı iki dəfə arta bilər.

İnsulinin kəşfi və mavi dairə...

Odur ki, insanların ömürlərinin azalmasına səbəb olan bu xəstəliyi diqqətlən cəlb olunması məqsədilə 1991-ci ildən DST-nin və Beynəlxalq Diabet Federasiyasının tövsiyələrinə görə, 14 noyabr tarixi Dünya Diabetlə Mübarizə Günü kimi qeyd edilir. BMT-nin Baş Məclisinin 2006-cı il dekabrın 20-də qəbul etdiyi qətnaməyə əsasən Dünya Diabetlə Mübarizə Günü 2007-ci ildən başlayaraq BMT-nin rəsmi günü elan edildi. Bu gün insulini keşf etdikdən Frederik Bantinqin anadan olduğu gündür. O, Qartz Best ilə 1922-ci ildə insulini keşf etməklə diabetli insanların müalicəsində yeni bir mərhələnin başlanğıcını qoyub.

Dünya Diabetlə Mübarizə Günü-nün emblemi olan mavi dairə şəkərli diabetin ətrafında həminin birlişməsinin simvolizə edir. Hər il müxtəlif şüar altında keçirilən Dünya Diabetlə Mübarizə Günü-nün dəyişməz əməli belə səslərdir: “Güc birlikdədir!” Həmin gün ictimaiyyət xəstəliyin səbəbləri, simptomları, fəsadları və müalicəsi ilə bağlı məlumatlandırılır, xəstəliyin inkişafının qarşısının alınması yolları araşdırılır.

Çox adam şəkərli diabet olduğundan xəbərsizdir

Azərbaycanda cari ilin yanvarına olan məlumatlara görə, qeydiyyata təxminən 243 min diabet xəstəsi olub. Lakin avqust ayında aparılan yoxlama zamanı bu sayın 260 min nəfərə qalxdığı məlum olub ki, onlardan da 1500-ə yaxını (18 yaşa qədər) uşaqlardır. Bununla yanaşı, hər yaş qrupundan olan diabet xəstələri var. Onlardan 10 faizi 1-ci, 80-90 faizi isə ikinci tip şəkərli diabetdir.

Milli Məclisin deputatı, tibb elmləri doktoru, professor, respublikanın baş endokrinoloqu Rafiq Məmmədhasənov deyir ki, 40 yaşına qədər olan insanlarda adətən birinci tip şəkərli diabet olur. Burada insulini ya tam olmur, ya da cüzi miqdardadır. Bu da karbohidrat, yağ və digər mübadilələri pozur və ona görə də diabetə mübadilə pozğunluğu xətəli deyildir. Burada genetik faktorların da, infeksiyanın da rolu çoxdur. İkinci tip diabet isə 40 yaşından sonra ortaya çıxır və bu diabet yüngül gedişə malik olur. Öz müalicəsi üçün əksərən insulini istəmir, pəhrizlə, həblərlə müalicə olunur, çox aqlamağa imkan verir. “Şəkərli diabetin ən çox rast gəlinən klassik simptomları çox su içmə, sidyə getmə, yemə və kəskin anqilomadır. Bunların çoxu ikinci tipdə olur. Əlamətlərdən hansısa olur, amma hökm deyil ki hamısı bir arada olsun. Ana görə də insanın çoxu şəkərli diabet olduğunu bilmir. Bu, təsadüfi yoxlama zamanı üzə çıxır”.

Şəkərli diabet xəstəliyini müalicə etmək üçün əsasən insulini istifadə edirlər, indi həblər, şəkər ölçən aparatlar var ki, endokrinologiyasının inkişafında əsas amillərdir: “Xəstələrim var ki, 45 ildir yanına gəlib-gedirlər, normal insanlar kimi həyatlarını davam etdirirlər. Məsələn, 2 yaşlı çuk şəkərli diabet idi, o böyüdü, ailə qurdu, hətta nənə də oldu. Yeni bu xəstəliyi diqqət etsən, ona uyğun davranırsan, fəsadları olmayacaq. Onu da demək istəyirəm ki, gənclər ailə qurduqları şəxsən diabet olub-olmaması ilə bağlı məlumatlı olmalıdır. Bunun özü də bir faciədir, xəstəlik övladlara da keçir, çürücür fəsadları ortaya çıxır, hətta ailə də dağılır...”

İnsan orqanizmində zədələmədiyi orqan qalmır

Baş endokrinoloqun sözlərinə görə, şəkərli diabet genetik xəstəlikdir. Əgər uşaq doğulanda valideynlərin hər ikisi diabetdirsə, uşağa ötürülmə ehtimalı 30-50 faizə qədərdir. Təkcə anada olanda 5, atada olanda isə 10 faiz olur ki, bunun da bəşərəmə, törəmə səbəbləri hələ ki elm bilmir. Uşaqlara genetik meyil ötürülür, amma onun meydana çıxması üçün şərait lazımdır, məsələn, stress kimi: “Diabet ömürlük xəstəlikdir, ona yaxşı qulluq etməsən, ağırlaşmalar olur. Məsələn, gözəndən əlil olursan 25, aşağı ətrafları kəsilsə, amputasiya olunmuş şəxslərin 25-30, hemodializə gedən xəstələrin 40-50 faizi diabetin payına düşür. Demək olar ki, diabetin insan orqanizmində zədələmədiyi toxuma qalmır”.

Dövlət diabetlə mübarizəyə ildə təxminən 45 milyon manat pul ayırır

Deputat məlumat verdi ki, MDB məkanında şəkərli diabet xəstələrinə dövlət qayğısı haqqında ilk qanun Azərbaycanada qəbul olunub. Bu gün də həmin qanun işləyir. Xəstələr pulsuz dərmanla təmin olunur, insulini, şəkərləşən çubuq, aparat alırlar. Hər il dövlət tərəfindən diabetlə mübarizəyə təxminən 45 milyon manat vəsait ayrılır. Gələn ilin dövlət büdcəsində də eyni həcmdə - 44,3 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub.

Bu xəstəlik ailələrin dağılmasına belə səbəb olur

Hər iki tip şəkərli müalicəsi-nin aparanda bəzidən əsas pəhriz müalicəyə də olmalıdır. Baş endokrinoloqu Rafiq Məmmədhasənov deyir ki, birinci tip ağır gedişli

olur və insulini tələb edir, ikinci tip diabet yüngül, orta ağır və ağır gedişli ola bilər. “Bəzən də olur ki, yaşlı adamlarda birinci tip kimi ağır olur, bəzən isə cavan adamlarda ikinci tip kimi gediş, insulini istəmir. Onlara təyin olunan pəhriz də müxtəlifdir və burada qidanın ümumi kalorajı hesablanmalıdır. Təxminən karbohidratlı qidalar 60, yağlar 20, zülallar 20 faiz təşkil etməlidir. Kaloraj hesablanarkən xəstənin sənəti, gördüyü iş, xəstəliyinin ağırlıq dərəcəsi, ti-pi nəzərə alınır və müalicə təyin olunur. Bu xəstələr xəmir xörəkləri, makaron, vermiş, üzüm, yemiş, qarğız, baldan uzaq durmalıdır. Bazilləri deyir ki, baldan istifadə etmək olur, amma bu, yanlışdır, çünki bal asanlıqla həzm olunur və qanda şəkərin səviyyəsini oynadır”.

Əgər xəstə bu fəsadın tərzində dursa, həkimini təkləmiş olacaq...

Professor Rafiq Məmmədhasənov qeyd edir ki, indi insanlar şəkərli diabetə tutulanda çox narahət olurlar ki, bu, ölümdür, əslində isə belə deyil. Şəkərli diabet yaşam və həyat tərzidir, onunla yaşamağı bacarmaq lazımdır. Məsələn, müsbət emosiyaya qanda şəkərin səviyyəsini aşağı salır. Elm inkişaf etdikcə şəkərin müalicəsi üçün də yeni imkanlar yaranır. Əvvəllər yalnız bu xəstələri insulini müalicə edirdilər, indi həblər, şəkər ölçən aparatlar var ki, endokrinologiyasının inkişafında əsas amillərdir: “Xəstələrim var ki, 45 ildir yanına gəlib-gedirlər, normal insanlar kimi həyatlarını davam etdirirlər. Məsələn, 2 yaşlı çuk şəkərli diabet idi, o böyüdü, ailə qurdu, hətta nənə də oldu. Yeni bu xəstəliyi diqqət etsən, ona uyğun davranırsan, fəsadları olmayacaq. Onu da demək istəyirəm ki, gənclər ailə qurduqları şəxsən diabet olub-olmaması ilə bağlı məlumatlı olmalıdır. Bunun özü də bir faciədir, xəstəlik övladlara da keçir, çürücür fəsadları ortaya çıxır, hətta ailə də dağılır...”

Deputat məlumat verdi ki, MDB məkanında şəkərli diabet xəstələrinə dövlət qayğısı haqqında ilk qanun Azərbaycanada qəbul olunub.

Bu gün də həmin qanun işləyir. Xəstələr pulsuz dərmanla təmin olunur, insulini, şəkərləşən çubuq, aparat alırlar. Hər il dövlət tərəfindən diabetlə mübarizəyə təxminən 45 milyon manat vəsait ayrılır. Gələn ilin dövlət büdcəsində də eyni həcmdə - 44,3 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub.

Qurtuluş mümkündür, amma...

Bəli, təəssüf ki, bu “dadlı” xəstəliyin cənginə keçənlərin sayı durmadan artır. Heç bir yaş həddi tanımır, insanların özünü əsirinə çevirir. Xəstəlikə bəzən bəzən, onunla mübarizə aparmaq istəyənlərə isə zillət çəkdirir.

Şəkərli diabet təkcə xəstəlik deyil, insanların ömrü boyu yaşamağa məhkum olduğu bir rejimdir. Amma sanmayın ki, ondan yaxa qurtarmaq, əziyyətlərdən azad olmaq mümkün deyil. Mümkündür, o halda ki, şəkərin dostu ola, tələb etdiyi bütün qaydalara zamanında və düzgün əməl edə, onunla yaşamağı həyat tərzinə çevirməyi bacarasın.

Yasəman MUSAYEVA, “Azərbaycan”

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyinin Beynəlxalq nümayəndəliklərinin açılması və fəaliyyəti üzrə xidmətlərin satın alınması ilə əlaqədar 02 noyabr tarixində elan etdiyi Təkliflər sorğusu proseduru üzrə təklif zərflərinin qəbulu tarixi 19 noyabr 2018-ci il saat 12:00-a qədər uzadılmışdır.

Tender komissiyası

Kaliforniya təbii fəlakət zonası elan olundu

Kaliforniyada tüğyan edən meşə yanğınları üzündən ABS Prezidenti Donald Tramp bu ştatı təbii fəlakət zonası elan etmişdir. Bu barədə o, Twitterdəki mikrobloqunda yazmışdır: "Mən ağılsızım əzab-əziyyətləri yüngülləşdirmək üçün operativ şəkildə reaksiya vermək istədim".

Bu arada Kaliforniyada fəlakət qurbanlarının sayı 44 nəfərə çatmışdır. Onlardan 42-si ştatın şimalında yerləşən Paradays şəhərinin yaxınlığında yanğın nəticəsində həlak olmuşdur. Daha iki meyit Sahilyanı Malibu şəhərində tapılmışdır.

Artıq bir həftədir davam edən yanğın Kaliforniya tarixində ən çoxsaylı tələfata səbəb olmuşdur. Yüzlərlə kvadratkilometr meşə sahəsi yandırılmış, minlərlə ev məhv olmuş, yüz minlərlə adam təxliyə edilmişdir. Noyabrın 8-dən bəri davam edən təbii fəlakətin qarşısını almaq hələ də mümkün olmur.

Yəməndə humanitar böhran dərinləşir

Davam edən müharibə və ərzaq qıtlığı ucubətindən Yəməndə humanitar böhran dərinləşir.

İki milyona yaxın uşaqların və hamilə qadın lazımı qədər qida ala bilmir. BMT-nin xüsusi fondunun (UNFPA) internet sahifəsində bildirilir ki, ölkədə dörd ildir davam edən vətəndaş müharibəsi səbəbindən hamilə qadınlar əziyyət çəkirlər. 1,1 milyon qadın kifayət qədər qidalanmır. Bu isə uşaq ölümlünün artmasına səbəb olur.

Yəmənli qadınların və uşaqların ekskriyenti gündə cəmi bir dəfə yalnız çörək və su ilə qidalanır. Ölkədə 22 milyon nəfərin humanitar yardıma ehtiyacı var.

Xatırladaq ki, dörd il əvvəl hövsilər paytaxt Sənanı ələ keçirmiş və vətəndaş müharibəsi başlamışdır. Minlərlə mülki şəxs həlak olmuş, milyonlarla adam lazımı qədər qidalana bilmir. Müharibə ilə yanaşı, ölkədə vaxtaşırı yoluxucu xəstəliklər baş verir. Əhali ərzaq və dava-dərman qıtlığından əziyyət çəkir.

Koalisiya Suriyanı bombaladı

Suriyanın Deyr əz-Zor əyaləti ABS-nin başçılıq etdiyi beynəlxalq koalisiyanın bombardmanına məruz qalmışdır. Nəticədə 60-dan çox dinc sakin həlak olmuş, yaxud yaralanmışdır. Bu barədə SANA agentliyi xəbər verir.

Bir müddət əvvəl xəbər verilmişdi ki, koalisiya hücum zamanı ağı forsdan istifadə etmişdir. Son aylar Suriya hökuməti koalisiyanı bu cür döyüş sursatlarından istifadə etməkdə dəfələrlə ittiham etmişdir.

MAQATE: "Tehran nüvə sazişini pozmur"

Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin (MAQATE) rüblük hesabatında deyilir ki, İran 2015-ci il tarixli nüvə sazişinin nəzərdə tutduğu məhdudiyyətlərə riayət edir. Bu barədə "Assosiyated Press" agentliyi xəbər verir.

Xatırladaq ki, Vaşinqton bu ilin may ayında sazişdən birtərəfli şəkildə çıxış etmişdir, sonradan isə Tehrana qarşı təkrarən sanksiyalar tətbiq etmişdir. Bu addım islam respublikasının iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərmişdir.

Sazişin digər iştirakçıları - Almaniya, Böyük Britaniya, Fransa, Rusiya və Çin sazişin qüvvədə qalması üçün səy göstərirlər. Bundan əlavə, onlar İrana müxtəlif iqtisadi mənfəətlər təklif etməyə hazırdırlar.

MAQATE-nin yenilənmiş məlumatına görə, İranda aşağı zənginli uran ehtiyatları beynəlxalq sazişin tələbinə uyğun olaraq əvvəlki vəziyyətdə saxlanılır. Həmçinin qeyd olunur ki, Tehran sazişin müəyyənləşdirdiyi çərçivədə uranın zənginləşdirilməsi səviyyəsinə riayət edir.

Fransada son bir il ərzində altı terror aktının qarşısı alındı

2015-ci ildə Parisdə baş vermiş terror aktlarının üçüncü il-dönümü ərəfəsində Fransanın daxili işlər naziri Kristof Kastaner son vaxtlar ekstremizm təhlükəsi ilə mübarizə barədə hesabat vermişdir. Onun dediyinə görə, cari ilin əvvəlindən bəri ölkənin xüsusi xidmət orqanları altı terror aktının qarşısını almışdır. Terror təhlükəsi isə yüksək olaraq qalır.

Eyni zamanda nazir ötən il 13 hücum cəhdinin qarşısını aldığını xatırlatmışdır.

Dünya ölkədə terror aktları qurbanlarını anma mərasimləri keçirilmişdir. 2015-ci ildə Parisdə terrorçuların hücumları nəticəsində 130 nəfər həlak olmuşdur.

Paytaxt "Stad de Frans" stadionunda hadisə yerindəki mətəm yürüşünün şahidi olmuşdur. Mərasimdə Fransanın Baş naziri Eduar Filip, Paris meri Ann İdalqo, Sen-Deni meri Lorran Rüssye və bir sıra digər məmurlar iştirak etmişlər. Sonra siyasətçilər terrorçuların hədəfinə çevrilmiş digər yerləri - "Le Carillon", "Le Petit Cambodge", "La Bonne Bière", "Comptoir Voltaire" və "La Belle Equipe" kafelərini ziyarət etmişlər. Marşrutun son nöqtəsi "Batakları" konsert zalı olmuşdur.

Komanda-qərargah hərbi oyunları davam edir

Azərbaycan Ordusunun hazırlıq planına əsasən keçirilən komanda-qərargah hərbi oyunları davam edir.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, döyüşü idarəetmə mərkəzində keçirilən növbəti toplantıda tapşırıqlar dəqiqləşdirilib və taktiki müdaxilələr üzrə fəaliyyətlər icra olunub.

Birbaşa videobağlantı vasitəsilə birlik və birləşmələrin vəzifəli şəxslərinin tapşırıqların icrasına dair məruzələri dinlənilib və onlara yeni tapşırıqlar çatdırılıb.

Əməliyyat hazırlığı çərçivəsində Azərbaycan Ordusunda keçirilən komanda-qərargah hərbi oyunlarında Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanının rəhbərliyi altında Naxçıvan Qamizonu qoşunları da iştirak edir.

Komanda-qərargah hərbi oyunlarının ssenarisinə uyğun olaraq, tam döyüşə hazırlıq vəziyyətinə gətirilməsi üçün Naxçıvan Qamizonu qoşunlarının idarəetmə məntəqələri və praktiki fəaliyyətə cəlb edilən bölmələri heyecan sənəli ilə qaldırılaraq təlim rayonuna çıxarılıb.

Təyinat edilmiş ərazilərdə birləşmə və hissələrin səfərbərliklə kompleksləşdirilməsi üçün şəxsi heyət və texnikaların qəbulu məntəqələri açılaraq, xüsusi ixtisaslar üzrə çağırılmış heyətin praktiki qəbulu həyata keçirilib.

Birləşmə və hissələrin idarəetməsinə həyata keçirmək üçün ərazidə idarəetmə məntəqələri yaradılıb.

Noyabrın 16-dək davam edəcək komanda-qərargah hərbi oyunlarında qarşıya qoyulmuş əsas məqsəd idarəetmə orqanlarının qarşılıqlı əlaqələrinin təkmilləşdirilməsi, qərargah və xidmətlərin vahid idarəetmə orqanı kimi uzlaşmasına nail olunmasıdır.

Komanda-qərargah hərbi oyunları (KQHO) çərçivəsində hücum əməliyyatında qoşunların qarşılıqlı fəaliyyətini, idarə olunmasını və hərətarəfli təminatının təşkil məsələləri məşq etdirilib.

Hərbi oyunlarına cəlb edilən vəzifəli şəxslərin təlimin əməliyyat şəraiti ilə bağlı məruzələri dinlənilib, qoşun qruplaşmalarının hücum üçün ilkin vəziyyəti tutmasına nəzarət olunub.

"Azərлотереya" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:

LOT1. Lotereya biletlərinin satışının təşkili.

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, yuxarıda göstərilən LOT üzrə tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış ikiqat bağlamada yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük veriləcəkdir: *əşaqi qiymət, yüksək keyfiyyət, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi, analoji işlərdə təcrübəsi, maliyyə vəziyyəti.*

Müqavilənin yerinə yetirmək üçün tender iştirakçılarının lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalarıdır.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər LOT üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib edilmiş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Təbriz küçəsi, 79 ("Azərлотереya" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti) ünvanından (Əlaqələndirici şəxs: Abbasov Rüşad Rasim oğlu, telefon: 514 47 01/02) ala bilərlər.

LOT-1-300 (üç yüz) manat

Hesab: AZ90PAHA38090AZNH0190003900

VÖEN: 1300053151

Bank: "PAŞA Bank" ASC

Kodu: 505141

VÖEN: 1700767721

Müxbir Hesab: AZ82NABZ0135010000000071944

SWIFT Code: PAHAAZ22

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Iddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

* *tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;*

* *tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*

* *tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

* *tender təklifinin dəyərində 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır).*

* *Azərbaycan Respublikasının vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;*

* *iddiaçıların son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;*

* *iddiaçıların son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*

* *iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri.*

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 14 dekabr 2018-ci il saat 18:00-a qədər, tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 24 dekabr 2018-ci il saat 18:00-a qədər Bakı şəhəri, Təbriz küçəsi, 79 ("Azərлотереya" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti) ünvanına təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Iddiaçıların təklifləri 25 dekabr 2018-ci il tarixdə saat 11:00-da yuxarıda göstərilən ünvanda açılacaqdır.

Iddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Dövlət Radiotelevisiya İdarəsi tərəfindən 31.10.2018-ci il tarixdə "Bakutel-2018 Beynəlxalq sərgi və konfransında" iştirak etmək üçün Bakı Ekspo Mərkəzində xüsusi dizayna uyğun olaraq stendin hazırlanması, müxtəlif reklam işlərinin görülməsi, stendin montajı, videowall monitorlarının quraşdırılması, işıqlandırma və səsləndirmə sistemlərinin quraşdırılması, sərgidən sonra stendin demontajı və daşınması xidmətlərinin açıq tender üsulu ilə satın alınmasına dair müsabiqədə "Hundran MMC" qalib elan olunmuşdur.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Panahov, komissiyanın üzvləri və katibliyi rəhbərliyi Azərbaycan Respublikası Akademiyasının rektoru, respublikanın xalq rəssamı Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Panahov, komissiyanın üzvləri və katibliyi rəhbərliyi Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü İlkin Şahbazova əzi **SİRVA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin Sahiyə Komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov və komitənin üzvləri Azərbaycan Respublikası Akademiyasının rektoru, akademik Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin deputatı Ağalar Vəliyev Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Latif Hüseynov Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya və Bakı Şəhər Prokurorluğu İstintaqa nəzarət şöbəsinin rəisi Təriyel Qurbanovaya anaları **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Tələtim Quliyev ailəsi ilə birlikdə yaxın dostu Firudin Karimova anası **ARİFƏ XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərenerji" ASC-nin rəhbərliyi və kollektiv Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dünya ölkədə terror aktları qurbanlarını anma mərasimləri keçirilmişdir. 2015-ci ildə Parisdə terrorçuların hücumları nəticəsində 130 nəfər həlak olmuşdur.

Paytaxt "Stad de Frans" stadionunda hadisə yerindəki mətəm yürüşünün şahidi olmuşdur. Mərasimdə Fransanın Baş naziri Eduar Filip, Paris meri Ann İdalqo, Sen-Deni meri Lorran Rüssye və bir sıra digər məmurlar iştirak etmişlər. Sonra siyasətçilər terrorçuların hədəfinə çevrilmiş digər yerləri - "Le Carillon", "Le Petit Cambodge", "La Bonne Bière", "Comptoir Voltaire" və "La Belle Equipe" kafelərini ziyarət etmişlər. Marşrutun son nöqtəsi "Batakları" konsert zalı olmuşdur.

Yeni Azərbaycan Partiyasının İcra Katibliyi katibliyi məsul işçisi Rafael Gülməmmədova atası **ŞİRMƏMMƏD GÜLMƏMMƏDOVUN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü Nizami Nadirova əzi **BƏDİRXAN HAQVERDİYEVİN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev Azərbaycan Respublikası Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz Əzizov və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv xalq rəssamı, Azərbaycan Milli Elmmlər Akademiyasının haqqı üzvü, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv Azərbaycan Memarlığı və İnsaat Universitetinin rektoru, professor Gülcəhrə Məmmədova əzi **ALİM BABAYEVİN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv xalq artisti **AMALYA PƏNAHOVANIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və mərhum ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv təhsil eksperti Etibar Əliyevə atası **QASIM ƏLİYEVİN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektiv Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **QÖNÇƏ XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Seyid Ləziz Əfəndi ocağından Yusif Əfəndi Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Bərpası və Yenidən Qurulması üzrə Agentliyinin rəhbərliyi və kollektiv Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru, respublikanın xalq rəssamı Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektiv respublikanın xalq rəssamı, Azərbaycan Milli Elmmlər Akademiyasının haqqı üzvü, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektiv respublikanın xalq rəssamı, Azərbaycan Milli Elmmlər Akademiyasının haqqı üzvü, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektiv respublikanın xalq rəssamı, Azərbaycan Milli Elmmlər Akademiyasının haqqı üzvü, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektiv respublikanın xalq rəssamı, Azərbaycan Milli Elmmlər Akademiyasının haqqı üzvü, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektiv respublikanın xalq rəssamı, Azərbaycan Milli Elmmlər Akademiyasının haqqı üzvü, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektiv respublikanın xalq rəssamı, Azərbaycan Milli Elmmlər Akademiyasının haqqı üzvü, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova həyat yoldaşı **ERNA XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin rəhbərliyi və kollektiv Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıtdan Zakir Fəracov Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Şabrandan Novruz Novruzov Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlıya anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Şabrandan Novruz Novruzov Saati Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siraqəddin Cabbarova anası **SÜSƏN XANIMIN** vətəndaş kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsa